

Sygn. akt IV U 302/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 lipca 2018r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Jerzy Zalasinski

Protokolant	st. sekr. sądowy Marta Żuk
-------------	----------------------------

po rozpoznaniu w dniu 31 lipca 2018r. w Siedlcach na rozprawie

odwołania P. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 21 sierpnia 2015 r. (Nr (...) - (...) - (...))

w sprawie P. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o ustalenie odpowiedzialności członka zarządu za zaległe składki

I. oddala odwołanie;

II. zasądza od P. B. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. kwotę 10.800 (dziesięć tysięcy osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV U 302/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 sierpnia 2015r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art. 83 ust. 1 pkt. 3, art. 31 i 32 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015r., poz. 121 ze zm.) w związku z art.107§1 i 2 pkt 2 i 4, art.108 § 1 oraz art.116 §1 i 2 ustawy z 29 sierpnia 1997r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2015r., poz. 613 ze zm.) stwierdził, że P. B., jako były prezes zarządu (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. odpowiada całym swoim majątkiem za zobowiązania spółki powstałe z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia w okresie od lutego 2010r. do września 2011r. w łącznej kwocie 462 938,98 złotych, w tym:

- składki na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych w kwocie 343 886,23 złotych, odsetki za zwłokę liczone na dzień 21 sierpnia 2015r. w kwocie 124 208 złotych,
- składki na Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego w kwocie 85 770,14 złotych, odsetki za zwłokę liczone na dzień 21 sierpnia 2015r. w kwocie 30 781 złotych,

- składki na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w kwocie 33 282,61 złotych, odsetki za zwłokę liczone na dzień 21 sierpnia 2015r. w kwocie 12 081 złotych.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że (...) sp. z o.o. w G. prowadziła działalność gospodarczą i z tego tytułu była zobowiązana do terminowego opłacania składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. (...) sp. z o.o. z siedzibą w G. nie dopełniła jednak ustawowego obowiązku opłacenia składek w powyżej wymienionym okresie, kiedy to prezesem zarządu Spółki był P. B.. Zadłużenie figurujące na koncie płatnika za okres od miesiąca lutego 2010r. do miesiąca kwietnia 2010r., od miesiąca czerwca 2010r. do kwietnia 2011r. oraz wrzesień 2011r. objęte było przymusowym dochodzeniem należności w ramach egzekucji administracyjnej, prowadzonej przez Dyrektora Oddziału ZUS w ramach zajęcia rachunku bankowego, następnie przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w G., który postanowieniem z dnia 23 czerwca 2014r. umorzył postępowanie egzekucyjne wobec stwierdzenia braku majątku i bezskuteczności egzekucji. Jednakże, do chwili wydania zaskarżonej decyzji organ nie uzyskał należności z tytułu składek. W tych okolicznościach, w ocenie organu rentowego zachodzi podstawa do przeniesienia na P. B., jako członka zarządu Spółki (...) sp. z o.o. w G. odpowiedzialności na zadłużenie, które powstało w czasie pełnienia przez niego funkcji prezesa zarządu. Podstawę powyższego stanowi uregulowanie zawarte w art. 116 § 1 Ordynacji Podatkowej, które przewiduje odpowiedzialność członka zarządu za zaległości podatkowe spółki (odpowiednio zaległości z tytułu składek). Członek zarządu może uwolnić się od tej odpowiedzialności w dwóch przypadkach – w razie wykazania, że we właściwym czasie zgłosił wniosek o ogłoszenie upadłości albo niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości nastąpiło bez jego winy bądź też w razie wskazania mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości spółki w znacznej części. W niniejszej sprawie, w ocenie organu rentowego okoliczności takie nie zachodzą (decyzja organu rentowego z dnia 21 sierpnia 2015r. k.1-2v akt organu rentowego).

Od decyzji tej odwołanie złożył P. B. wnosząc o jej uchylenie lub zmianę. W uzasadnieniu odwołujący się podniósł, iż organ rentowy nie wykazał skutecznie faktu bezskuteczności egzekucji wobec (...) sp. z o.o., a samo umorzenia postępowania egzekucyjnego nie może przesądzać o jej bezskuteczności. Ponadto, P. B. wskazał, iż weryfikacja stanu faktycznego zrekonstruowana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych jest wadliwa. W ocenie odwołującego się, w okresie od lutego 2010r. do września 2011r. nie zachodziły podstawy do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości zarządzanej przez niego spółki. P. B. podkreślił, iż (...) sp. z o.o. miała problemy z płatnościami, jednakże nie popadła w stan niewypłacalności, gdyż brak było trwałej utraty płynności zobowiązań. P. B., jako prezes Spółki (...) Sp. z o.o. kierował się jej interesem i wobec tego podejmował działania mające na celu przywrócenie jej stabilności na rynku, na którym działała, między innymi wdrożył plan naprawczy, odnoszący pojedyncze sukcesy. Odwołujący się dodatkowo stwierdził, iż wszelkie zobowiązania Spółki (...) Sp. z o.o. w G. zostały przejęte przez Spółkę (...) S.A. w W.. Dlatego też, w jego ocenie organ rentowy winien wszcząć i prowadzić egzekucję z mienia Spółki (...) S.A. w W. (odwołanie k. 3-7 I-tomu akt sprawy).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Uzasadniając swoje stanowisko pełnomocnik ZUS-u wskazał, że organ egzekucyjny prowadził w niniejszej sprawie postępowanie egzekucyjne przez kilka lat i ostatecznie uznał, iż jest ono bezskuteczne. Odpowiedzialność wynikająca z art. 116 Ordynacji podatkowej nie rozróżnia poszczególnych osób sprawujących zarząd w spółce. Członkowie zarządu, w tym prezes, odpowiadają solidarnie za zobowiązania spółki. Wierzyciel ma prawo kierować swoje roszczenie zarówno do pojedynczego, wybranego przez siebie członka zarządu, jak i do wszystkich członków zarządu albo też niektórych z nich. Członek zarządu aby uwolnić się od odpowiedzialności musi udowodnić, iż niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości nastąpiło bez jego winy. Odwołujący się nie przedstawił argumentów na brak jego winy w tym przedmiocie. Ponadto odwołujący się nie wskazał dotychczas mienia Spółki, z którego organ rentowy mógłby prowadzić egzekucję (odpowiedź organu rentowego 12-14v akt sprawy).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje.

W swoim odwołaniu P. B. nie kwestionował istnienia zadłużenia Spółki (...) Sp. z o.o. w G. z tytułu nieopłaconych składek. Nie zakwestionował również wysokości tego zadłużenia. Bezsporny jest również fakt, że nie został złożony

wniosek o ogłoszenie upadłości Spółki. Odwołujący zakwestionował jedynie fakt, iż w jego ocenie egzekucja z majątku Spółki nie powinna być uznana za bezskuteczną.

W ocenie Sądu Okręgowego odwołanie P. B. jest nieuzasadnione. Zgodnie z art. 116 § 1 ustawy z 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2012r., poz.749 ze zm.) za zaległości podatkowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie jej zarządu, jeżeli egzekucja z majątku spółki okazała się w całości lub w części bezskuteczna, a członek zarządu:

1) nie wykazał, że:

a) we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie zapobiegające ogłoszeniu upadłości (postępowanie układowe) albo

b) niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości lub niewszczęcie postępowania zapobiegającego ogłoszeniu upadłości (postępowania układowego) nastąpiło bez jego winy,

2) nie wskazuje mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części.

W myśl § 2 powyższego przepisu odpowiedzialność członków zarządu obejmuje zaległości podatkowe z tytułu zobowiązań, których termin płatności upływał w czasie pełnienia przez nich obowiązków członka zarządu.

Z mocy art.31 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych przytoczone uregulowanie stosuje się odpowiednio do należności z tytułu składek.

Analiza powyższych uregulowań prowadzi do wniosku, że w sprawie o przeniesienie odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe spółki (tu – z tytułu składek) na członka zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością organ rentowy, aby móc dokonać takiego przeniesienia musi wykazać dwie przesłanki – po pierwsze jest obowiązany wykazać istnienie niewykonanych należności z tytułu składek oraz bezskuteczność egzekucji tych należności z majątku spółki. Z kolei członek zarządu spółki, aby uwolnić się od takiej odpowiedzialności powinien wykazać spełnienie się przytoczonych wyżej przesłanek egzoneracyjnych, a zatem uwalniających go od takiej odpowiedzialności.

Analizując okoliczności sprawy Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że organ rentowy wykazał przesłanki uzasadniające wydanie decyzji przenoszącej na skarżącego, jako członka zarządu (...) Sp. z o.o., odpowiedzialności za zobowiązania tej Spółki z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Z kolei skarżący nie wykazał zaistnienia przesłanek wyłączających jego odpowiedzialność za zobowiązania spółki. Odnosząc się do przesłanek odpowiedzialności skarżącego za zobowiązania spółki wskazać należy, że nie budzi wątpliwości istnienie po stronie organu rentowego niezrealizowanych należności z tytułu składek, określonych szczegółowo w zaskarżonej decyzji, a udokumentowanych wydrukiem stanu należności (k. 11-13 akt organu rentowego). Istnienia tych należności nie kwestionował sam skarżący. W ocenie Sądu spełniona została również druga przesłanka odpowiedzialności skarżącego za zobowiązania spółki, a mianowicie bezskuteczność tych należności z majątku spółki.

Przechodząc do kwestii przesłanek egzoneracyjnych, a zatem okoliczności wyłączających odpowiedzialność członka zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością za zobowiązania tej spółki, Sąd stwierdził, że w okolicznościach sprawy nie można uznać, aby po stronie skarżącego zaszyły okoliczności wyłączające jego odpowiedzialność za zobowiązania Spółki (...). Sąd podzielił opinię biegłej księgowej A. D., która opinią z dnia 28 lipca 2018r. wskazała, iż w przedmiotowej sprawie w okresie od lutego 2010r. do 18 października 2011r. wystąpiły przesłanki do złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości Spółki (...) sp. z o.o. z siedzibą w G.. Jednakże, P. B., jako prezes zarządu Spółki takiego wniosku w przypisanym terminie nie zgłosił. Biegła podkreśliła, iż zgromadzone w aktach sprawy dowody wskazują na występowanie w okresie od lutego 2010r. do września 2011r. zaległości w opłacaniu obowiązkowych składek ubezpieczeniowych, według wyliczeń ZUS w łącznej kwocie 462.938,98 zł. Spółka w w/w okresie miała ograniczone

zdolności płatnicze, a pozyskiwane kwoty z wykonywanych robót w ramach kontraktów, w tym z faktur nie wystarczały na pokrycie długów (opinia biegłej z zakresu księgowości z dnia 28 lipca 2018r. k. 159-161 I tomu akt sprawy). W ocenie Sądu winę za niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości ponosi zarząd (...) Sp. z o.o. w G., a w szczególności prezes zarządu P. B., który w swoim odwołaniu przyznał, że nie zgłosił wniosku o ogłoszenie upadłości pomimo, iż Spółka miała problemy z płynnością finansową. P. B. nie wskazał również mienia Spółki, z którego egzekucja umożliwiłaby zaspokojenie należności wobec ZUS-u. Odwołujący się nie przedstawił również żadnych dowodów na okoliczność, że niezłożenie wniosku o ogłoszenie upadłości nastąpiło bez jego winy.

Wobec powyższego stwierdzenia organu rentowego zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji i w odpowiedzi na odwołanie nie zostały w żaden sposób podważone.

Mając na uwadze całokształt powyższych okoliczności Sąd stwierdził, że zaszły ustawowe przesłanki do przeniesienia na P. B. odpowiedzialności za zobowiązania (...) Sp. z o.o. w G. z tytułu składek za okresy wskazane w zaskarżonej decyzji, w których pełnił on funkcję prezesa zarządu tej Spółki i dlatego na podstawie art.477¹⁴§1 kpc odwołanie skarżącego od decyzji z 21 sierpnia 2015r. podlegało oddaleniu.

Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu uregulowaną w art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 99 kpc oraz na podstawie zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r., poz.1804 ze zm.) Sąd obciążył P. B. obowiązkiem zwrotu organowi rentowemu kwoty 10.800 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Zasądzona kwota stanowi równowartość minimalnego wynagrodzenia radcy prawnego obliczonego od wartości przedmiotu sporu.